

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

10 janvier 2023

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'ancien Code civil
en vue d'abroger la cessation
de la cohabitation légale
pour cause de mariage
avec un tiers**

Amendement

Voir:

Doc 55 **2909/ (2021/2022)**:
001: Proposition de loi de M. Geens.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

10 januari 2023

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het oud Burgerlijk Wetboek
met het oog op de afschaffing
van de beëindiging
van de wettelijke samenwoning
door het huwelijk met een derde**

Amendement

Zie:

Doc 55 **2909/ (2021/2022)**:
001: Wetsvoorstel van de heer Geens.

08629

N° 1 de M. **Geens et consorts**Art. 3 (*nouveau*)**Insérer un article 3 rédigé comme suit:**

“Art. 3. L'article 147 de l'ancien Code civil est remplacé par ce qui suit:

“Art. 147. On ne peut contracter mariage:

1° avant la dissolution d'un mariage en cours;

2° avant la fin d'une cohabitation légale en cours, sauf si cela concerne les mêmes parties.”.”

JUSTIFICATION

Le présent amendement prévoit que la cohabitation légale constitue un empêchement à mariage lorsque l'une des parties souhaite se marier avec un tiers, et donc pas avec son cohabitant légal. Nous éviterons ainsi à l'avenir que le simple fait de se marier avec un tiers puisse mettre fin à la cohabitation légale.

Ce principe de base est par ailleurs conforme à la législation actuelle sur la cohabitation légale. L'article 1475, § 2, de l'ancien Code civil dispose en effet qu'une déclaration de cohabitation légale ne peut être faite que si aucune des deux parties n'est liée par un mariage ou par une autre cohabitation légale. Pour pouvoir cohabiter légalement, on ne peut donc ni être marié, ni cohabiter légalement avec un tiers. Il est dès lors logique à l'inverse que, pour se marier, on ne puisse ni être déjà marié, ni cohabiter légalement avec une autre personne.

Cette solution semble la plus indiquée pour empêcher que le mariage puisse mettre fin à la cohabitation légale sans qu'il soit préalablement mis fin à celle-ci. Il sera en effet difficile d'inciter un cohabitant légal qui se marie avec un tiers à l'insu de son ex-partenaire à notifier la cessation de la cohabitation à l'autre partie. En faisant de la cohabitation légale un empêchement à mariage, on oblige *de facto* le cohabitant légal qui souhaite se marier avec un tiers à faire une déclaration unilatérale de cessation de la cohabitation légale. De cette façon, l'autre partie sera avertie de la fin de cette cohabitation légale. Par ailleurs, il est également plus simple de demander

Nr. 1 van de heer **Geens c.s.**Art. 3 (*nieuw*)**Een artikel 3 invoegen, luidende:**

“Art. 3. Artikel 147 van het oud Burgerlijk Wetboek wordt vervangen als volgt:

“Art. 147. Men mag geen huwelijk aangaan:

1° vóór de ontbinding van een bestaand huwelijk;

2° vóór de beëindiging van een bestaande wettelijke samenwoning, tenzij het dezelfde partijen betreft.”.”

VERANTWOORDING

Dit amendement bepaalt dat wettelijke samenwoning een huwelijksbeletsel vormt wanneer men in het huwelijk wenst te treden met een derde, en dus niet met de wettelijk samenwonende partner. Zo vermijden we dat in de toekomst de wettelijke samenwoning kan worden beëindigd louter door een huwelijk met een derde.

Dit uitgangspunt sluit ook aan bij de actuele wetgeving inzake de wettelijke samenwoning. Artikel 1475, § 2, van het oud Burgerlijk Wetboek bepaalt immers dat een verklaring van wettelijke samenwoning enkel kan worden afgelegd als geen van de twee partijen verbonden is door een huwelijk of een andere wettelijke samenwoning. Om te kunnen wettelijk samenwonen, mag men dus noch getrouwd zijn, noch wettelijk samenwonen met een derde. In de omgekeerde zin is het dan ook logisch dat men, om te trouwen, noch al getrouwd mag zijn, noch wettelijk mag samenwonen met een derde.

Deze oplossing lijkt het meest raadzaam om de beëindiging van de wettelijke samenwoning door het huwelijk zonder voorafgaandelijke beëindiging van die wettelijke samenwoning onmogelijk te maken. Een wettelijk samenwonende partner die zonder het medeweten van de overblijvende partner in het huwelijk treedt met een derde, zal moeilijk aan te sporen zijn een kennisgeving aan de overblijvende partner te doen. Door een huwelijksbeletsel in te schrijven, wordt de wettelijk samenwonende partner die met een derde wenst te huwen er *de facto* toe verplicht een eenzijdige verklaring tot beëindiging van de wettelijke samenwoning af te leggen. Op die manier

aux services de l'état civil de vérifier l'état civil d'une personne à l'occasion d'une déclaration de mariage que d'imposer une obligation de notification.

Qualifier la cohabitation légale d'empêchement à mariage a également pour conséquence qu'il sera impossible de faire reconnaître en Belgique un mariage conclu à l'étranger alors que la personne concernée cohabitait légalement avec un partenaire en Belgique. Il s'agit d'une interdiction de droit civil empêchant un cohabitant légal de contracter un mariage avec un tiers. L'empêchement à mariage pour cause de cohabitation légale doit donc être considéré comme étant d'ordre public international belge au sens de l'article 21 du Code de droit international privé.

wordt de overblijvende partner verwittigd van het einde van de wettelijke samenwoning. Daarnaast is het ook eenvoudiger om de diensten van de burgerlijke stand te vragen bij een huwelijksaangifte de burgerlijke staat na te gaan in plaats van een kennisgevingsplicht op te leggen.

De wettelijke samenwoning als huwelijksbeletsel kwalificeren, heeft ook tot gevolg dat men een buitenlands huwelijk, afgesloten terwijl men wettelijk samenwoont in België, niet zal kunnen laten erkennen in België. Het betreft een burgerrechtelijk verbod op het afsluiten van een huwelijk met een derde terwijl men wettelijk samenwoont. Het huwelijksbeletsel wegens wettelijke samenwoning moet dus worden beschouwd als zijnde van Belgische internationale openbare orde in de zin van artikel 21 van het Wetboek van internationaal privaatrecht.

Koen Geens (cd&v)
Khalil Aouasti (PS)
Philippe Goffin (MR)
Claire Hugon (Ecolo-Groen)
Katja Gabriëls (Open Vld)
Ben Segers (Vooruit)
Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen)